

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет природничих наук
Кафедра географії та природознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЦИФРОВА ОСВІТА ВЧИТЕЛЯ ГЕОГРАФІЇ

Рівень освіти – другий (магістерський рівень)
Освітня програма Середня освіта (Географія)
Спеціальність 014 Середня освіта
Спеціалізація 014.07 Географія
Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні
кафедри
географії та природознавства
Протокол № 8 від “28” лютого
2023 р.

Івано-Франківськ – 2023

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисциплін
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Ресурсне забезпечення
6. Контактна інформація
7. Політика навчальної дисципліни

Загальна інформація	
Назва дисципліни	Цифрова освіта вчителя географії
Освітня програма	Середня освіта (Географія)
Спеціалізація (за наявності)	014.07 Географія
Спеціальність	014 Середня освіта
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Освітній рівень	магістр
Статус дисципліни	Вибіркова
Курс/семестр	1/2
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції –12 год. Семінарські заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/ google meet
2. Опис дисципліни	
<p>Дисципліна «Цифрова освіта вчителя географії» потрібна майбутньому вчителеві географії для того, щоб опанувати провідні тенденції розвитку цифрових технологій на сучасному етапі становлення цифрового суспільства; увиразнити сутність трансформаційних процесів географічної освіти в умовах розвитку диджиталізації освітнього простору; підготуватися до проведення уроків географії у ЗЗСО із застосуванням інноваційних цифрових ресурсів, опанувати цифрові методи наукового аналізу географічної освіти та сформувати здатність приймати обґрунтовані рішення. Зміст курсу сприяє набуттю студентами знань у галузі цифрової освіти, інноваційних технологій цифровізації освіти, технологій використання STEM-освіти на уроках географії. Змістовий контент навчальної дисципліни спрямований на розкриття теоретичних та методичних аспектів підготовки майбутніх учителів географії до застосування цифрових технологій у ЗЗСО.</p>	
Мета та цілі курсу	
<p>Метою викладання дисципліни «Цифрова освіта вчителя географії» є формування цифрової компетентності шляхом удосконалення навичок цифрової грамотності та розвитку практичної діяльності з цифровими інструментами, педагогічним інструментарієм в освітньому процесі ЗЗСО.</p> <p>Ключові цільові аспекти курсу - основні навички XXI-ого століття: цифрове громадянство, спілкування, співпраця, критичне мислення, цифрова грамотність.</p> <p>Цілі курсу:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● розвивати культуру сприймання сучасного цифрового контенту, його аналізу й усвідомленої орієнтації в інформаційних потоках; ● розвивати культуру сприймання, створення та інтерпретації цифрових освітніх ресурсів, графічних зображень, відео, аудіо матеріалів; ● узагальнювати базові навички створення та поширення власного педагогічного цифрового контенту; ● розвивати готовність висловлювати власні судження через публічні виступи, презентацію власних ідей та проектів; ● формувати навички позитивного спілкування з використанням цифрових технологій. 	

Компетентності			
<p>ПК. Здатність розв'язувати типові спеціалізовані завдання, педагогічні ситуації та практичні проблеми в галузі географічної освіти із застосуванням сучасних технологій та методів дослідження.</p> <p>Загальні компетентності (ЗК)</p> <p>ЗК 01. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>СК 05. Здатність вирішувати стандартні проблемні професійні завдання, спроможність обґрунтовано обирати прийоми, засоби, технології, форми організації навчання, розв'язувати адекватні дидактичній ситуації.</p> <p>СК 06. Здатність використовувати відповідне програмне забезпечення для науково-педагогічних та географічних досліджень.</p> <p>СК 07. Здатність до організації освітнього процесу в основній і старшій школі, до систематичного підвищення професійно-педагогічної кваліфікації.</p> <p>СК 10. Здатність упроваджувати сучасні освітні технології, інноваційні підходи, передовий педагогічний досвід у курсах географії основної і старшої школи.</p>			
Програмні результати навчання			
<p>ПРН02. Оцінювати результати власної роботи, демонструвати уміння працювати в команді та організовувати індивідуальну і групову роботу.</p> <p>ПРН 08. Вміння використовувати цифрові технології та базове програмне забезпечення, онлайн-сервіси, відкриті електронні освітні ресурси, здійснювати пошук інформації в різних джерелах .</p>			
3. Структура курсу			
Вид заняття			Загальна кількість годин
лекції			12
практичні			18
самостійна робота			60
ЗМ1. ЦИФРОВА ПЕДАГОГІКА			
	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Тема 1. Тенденції розвитку цифрових освітніх технологій на сучасному етапі становлення цифрового суспільства.	Розуміти основні тенденції розвитку цифрових освітніх технологій.	Творчі завдання/ захист практичної роботи
2.	Тема 2. Цифрова педагогіка. Цифрова трансформація різних галузей суспільної діяльності	Розкрити сутність цифрової педагогіки та особливості її застосування в освітньому процесі.	Тестові завдання, захист проєктів
ЗМ 2. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ			
3.	Тема 3. Дистанційне навчання. Теоретичний аналіз проблем трансформації географічної освіти в умовах розвитку цифрового суспільства.	Здійснити теоретичний аналіз дистанційного навчання, розкрити специфіку організацію дистанційного навчання у ЗЗСО.	Тестові завдання/ захист творчих проєктів
4.	Тема 4. Розвиток STEAM-освіти на уроках географії.	Обґрунтувати процес розвитку STEAM-освіти на уроках географії.	Тестові завдання/ проєкти

Поточний контроль

Методи поточного контролю:

- Колоквіуми
- Усний контроль (в ході опитування, бесіди, доповіді, читання тексту, повідомлення на задану тему та ін.);
- Письмовий контроль (контрольна робота в письмовій формі, реферат, виклад матеріалу на задану тему в письмовому вигляді та ін.);
- Комбінований контроль;
- Командне завдання
- Спостереження як метод контролю;
- Тестовий контроль;
- Виконання і захист лабораторної роботи;
- Презентації
- Есе
- Проект
- Командний проект
- Ситуаційні вправи
- Виконання і захист практичної роботи

Заохочувальні бали

1. Участь у дискусіях (до 3 балів),
2. Підготовка публікації до друку та/або виступу на конференції за тематикою дисципліни (до 10 балів)
3. Обговорення відповідей та оцінювання лабораторних робіт інших студентів (до 3 балів)
4. Участь у вебінарі чи прослуховування курсу за тематикою дисципліни (до 10 балів)
5. Участь у студентських наукових конкурсах та олімпіадах (до 50 балів)

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше. Центр інноваційних освітніх технологій PNU-EkoSystem
-----------------------------------	--

Література:

Основна:

1. Биков В.Ю. Моделі організаційних систем відкритої освіти: монографія. Київ: Атіка, 2008. 684 с.
2. . Бугачук К.С. Змішане навчання: теоретичний аналіз та стратегія впровадження в освітній процес вищих навчальних закладів. Інформаційні технології і засоби навчання, 2016, Том 54, №4. С. 1-18. ISSN: 2076-8184. DOI: <https://doi.org/10.33407/itlt.v54i4.1434>
URL: <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/1434/1070>
3. Бабаєв В.М., Стадник Г.В., Момот Т.В. Цифрова трансформація в сфері вищої освіти в умовах глобалізації. *Комунальне господарство міст*, 2019, том 2/148; DOI10.33042/2522-1809-2019-2-148-2-9
4. Барна О.В., Кузьмінська О.Г. Визначення готовності закладу вищої освіти до цифрової трансформації. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання: досвід, тенденції, перспективи*, 30 квітня 2020, №5. С.

<http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/>

5. Білоус В. Мобільні навчальні додатки в сучасній освіті. *Освітологічний дискурс*. 2018. № 1-2 (20-21).

URL: <https://od.kubg.edu.ua/index.php/journal/article/download/511/431/1353>

6. Валько Н.В. Система підготовки майбутніх учителів природничо-математичних дисциплін до застосування STEM технологій у професійній діяльності: дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.04. Запоріжжя, 2020. 510 с. URL: http://virtuni.education.zp.ua/info_cpu/sites/default/files

7. Годованюк Т.Л., Махомета Т.М., Тягай І.М. Інноваційні навчальні технології – основа модернізації методичної підготовки майбутнього вчителя математики. *Електронне наукове фахове видання "Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету", спецвипуск "Нові педагогічні підходи в STEAM освіті"*. 2019. С.107-115. URL: <https://openedu.kubg.edu.ua/journal/index.php/openedu/article/view/217/pdf>

8. Гриневич Л.М., Морзе Н.В., Бойко М.А. Наукова освіта як основа формування інноваційної компетентності в умовах цифрової трансформації суспільства. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2020. Т. 77, №3. С. 1-26. <https://doi.org/10.33407/itlt.v77i3.3980>

9. Карплюк С.О. Особливості цифровізації освітнього процесу у вищій школі. Матеріали методологічного семінару НАПН України "Інформаційно-цифровий освітній простір України: трансформаційні процеси і перспективи розвитку" (4 квітня 2019 р., м. Київ). Київ. 2019. С. 188-197

10. Лучковський А.І., Соколов В.А. Технічна обдарованість старшокласників: Метод. рекомендації. К.: Вид-во Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2018. 253 с.

11. Морзе Н.В., Вембер В.П., Гладун М.А. 3D картування цифрової компетентності в системі освіти в Україні. *Інформаційні технології і засоби навчання*. Том 70. No 2 (2019). С.28-42. ISSN: 2076-8184. DOI: <https://doi.org/10.33407/itlt.v70i2.2994>

URL: <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/2994>

12. Морзе Н.В., Нанаєва Т.В., Омельченко Н.О. STEM в освіті: навчальний посібник. К.: ACCORD GROUP, 2018. 114 с.

13. Струтинська О.В. Теоретико-методичні засади підготовки майбутніх учителів інформатики до навчання освітньої робототехніки в закладах середньої освіти: монографія. Київ. Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова. 2020. 505 с.

14. Червінська І. STEAM-освіта в школах гірських регіонів: проблеми рівного доступу та шляхи впровадження November. 2017. *Mountain School of Ukrainian Carpaty*. 17(1). DOI: [10.15330/msuc.2017.17.185-190](https://doi.org/10.15330/msuc.2017.17.185-190)

Допоміжна:

1. Гончаренко С. Український педагогічний словник. Київ, 1997. 376 с.

2. Морзе Н.В., Базелюк О.В., Воротнікова І.П., Дементієвська Н.П., Захар О.Г., Нанаєва Т.В., Пасічник О.В., Чернікова Л.А. Опис цифрової компетентності педагогічного працівника. *Електронне наукове фахове видання "Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету", спецвипуск "Нові педагогічні підходи в STEAM освіті"*. 2019. С. 1-53. ISSN: 2414-0325. DOI: <https://doi.org/10.28925/2414-0325.2019s39>

3. Chervinska, Inna; Budnyk, Olena; Zozuliak-Sluchyk, Roksoliana; Nedilskyi, Stepan; Malaniuk, Taras; Prevysokova, Nataliia. Modern digital distance learning technologies: challenges of future teacher training. *Revista Inclusiones* Vol: 8 num. 1. (2021). pp. 41-53. (**Web of Science**).

4. Червінська І., Атаманюк Я., Червінський А. (2021). Психолого-педагогічні механізми розвитку обдарованості учнів на уроках географії в умовах гірського середовища. *Acta Paedagogica. Volynienses*, 3. С.86-90.

5. Червінська І.Б. Цифрова освіта: збірник наукових праць / за ред. І. Цепенди, О. Будник. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2021. 296 с.

6. Червінська І.Б., Червінський А.І., Никорак Я.Я. *Технологія змішаного навчання: практико-орієнтований підхід*: навчально-методичний посібник. Вид 2-е. Івано-Франківськ : Вид-во Симфонія Форте, 2021. 90 с.

Інформаційні ресурси

1. Проект Концепції STEM-освіти в Україні. URL: http://mkkor.at.ua/STEM/STEM_2017.pdf Проект "Національної стратегії захисту дітей в цифровому середовищі на 2021-2026 роки". URL: <https://drive.google.com/file/d/1ftag6UGD4n3DFxTZMyETeL45cFlSD7p/view>.
2. Проект "Цифрова адженда України – 2020" (2016, грудень). URL: <https://uccr.org.ua/uploads/files/58e78ee3c3922.pdf>

7. Контактна інформація

Кафедра	Географії та природознавства, адреса, кабінет, телефон, сайт, електронна адреса
Викладач (і) Гостьові лектори	Червінська Інна Богданівна, доктор педагогічних наук, професор, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. Чубрей Олександра Степанівна, доктор педагогічних наук, професор Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Запрошені викладачі з закладів вищої освіти України.
Контактна інформація викладача	Inna.chervinska@pnu.edu.ua +380506716106

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатів навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням: «Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”» https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/%D0%9D%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7-%E2%84%96627_27.09.2018.pdf
--------------------------	---

	<p>У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання. В Університеті діють морально-етичні принципи та правила поведінки викладачів і студентів, яких слід дотримуватися у своїй діяльності, прописані в Кодексі честі Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/%D0%9A%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81.FR12.pdf</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Пропуски занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до Положення «Про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ “Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із викладачем дисципліни.</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Всі аудиторні та самостійні заняття проводяться з дотриманням етичних стандартів професії. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (із використанням мобільних девайсів.). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час підготовки практичних завдань в процесі заняття. Забороняється добровільна передача інформації між студентами під час екзамену чи практичних робіт.</p>
Додаткові бали	<p>Студент може отримати додаткові бали згідно Положення «Про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf</p>
Неформальна освіта	<p>Неформальна освіта зараховується згідно Положення «Про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019р., із внесеними змінами наказом № 80 від 12.02.2021р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2021/02/neformalna_osvita.pdf Рекомендовані платформи: Prometheus</p>

Викладач _____

Інна ЧЕРВІНСЬКА,
доктор педагогічних наук, професор